

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt. 22. I. 1933

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 21. januarja 1933.

Štev. 9.

Težave vinske trgovine

(Dopis vinskega trgovca.)

Dne 2. avgusta l. l. je izšla banska naredba, ki oprošča zasebnega kupca, če kupi ta vino v množini nad 50 litrov neposredno pri vinogradniku, tudi občinske trošarine. Če pa kupi zasebni trgovec vino od trgovca z vinom, pa mora plačati občinsko trošarino, ker ni kupil direktno pri vinogradniku. Občinska trošarina znaša od 1 do 1'50 dinarja pri litru. Ta oprostitelj velja samo v Dravski banovini, v drugih banovinah je ne poznajo. Ta naredba je za vinskega trgovca nad vse hud udarec, ki je tem bolj občuten, ker že itak vinski trgovec komaj zmaguje vse druge težave, ki pritiskajo danes vsakega trgovca. Treba je pomisliti tudi to, da vinski trgovec itak ne more delati vinogradniku nobene konkurence, saj kupi to, kar prodaja od vinogradnika in torej že iz tega razloga ne more biti cenejši. Poleg tega pa mora plačevati visoko pridobnino, davek na poslovni promet, točilno takso in še mnoga druga bremena, da je s tem njegov dobiček reducirán že mnogo pod minimum. Vendar pa je mogel trgovec, če je imel pravilno rezana dobro šolana vina, še nekako živovariti, sedaj pa, ko je izšla omejenjena banska naredba, je dejansko vsaka prodaja zasebnim strankam izključena.

Nova banska naredba pa na drugi strani tudi vinogradnikom ne prinaša nobenega dobička, temveč jim samo škoduje, kar sledi iz teh dejstev:

1. Vsaj polovica vina malih pridelovalcev ne ustreza zahtevam konzumentov. Šele s pravilnim rezanjem in šolanjem napravi trgovec ta vina primerna za neposredni konzum. Če tega trgovca ne bi delal, bi vinogradnik teh vin sploh prodati ne mogel. Preostalo mu zato ne bi nič drugega, kakor da vina sam izpije. Ni pa pričakovati, da bi mogel pridelovalec v doglednem času sam primerno pripraviti vina, ker to danes niti v bolj naprednih deželah, ko v Franciji, ni izvedljivo.

2. Trgovec svojim odjemalcem navadno kreditira. Vinogradnik pa ne bi mogel čakati po več mesecev na denar, zlasti ne, ker bi šlo le za večje vsote, za vino prodano v količinah nad 50 litrov. Zopet vzrok več, da bi prodal vinogradnik vina manj.

3. Če vinogradnik prodaja trgovcu vino, dobi denar takoj in zato ima tudi samo enkrat s stroški združeni posel stočenja.

4. Če kupi trgovec vino, kupi naenkrat veliko množino. Pri nadrobni prodaji pa prodaja vinogradnik danes sto litrov, potem par dni nič, potem zopet sto litrov itd. Kakor znano, pa morajo biti sodi, da se vino ne pokvari, vedno polni. Vinogradnik bi torej moral vedno dotakati vine ali ga pa prelivati v manjše sode. Eno ko drugo pa je nemogoče, oziroma bi škodovalo vinu.

5. Zasebne stranke, na katere se nanaša banska naredba, nimajo lastnih sodov, temveč si jih navadno izposojujejo od trgovcev. Če pa je zasebni trgovec od prodaje vina v manjših količinah izključen, potem bi moral vinogradnik sam priskrbeti strankam sode. Nabava sodov pa je draga in vinogradnik jih ne bi mogel nabaviti v zadostnih količinah. Upoštevati pa je še to, da uporabi trgovec sod po 6 do 10 krat na leto, vinogradnik pa v najboljšem primeru le en do dvakrat.

6. Ne legitimni trgovini in ne vinogradnikom ne bo v korist nova naredba, temveč samo skrivnim trgovcem, ki bodo kupovali vino v vinorodnih krajih in ga potem pod krinko vinogradnikov pošiljali zasebnim strankam. To se n. pr. danes na Gorenjskem že godi. Znani krošnjariji, ki so prej prodajali emajlirano posodo iz celjske fabrike, so se nakrat pojavili kot producenti vina in prodajajo namesto emajlirane posode vino.

Posebnost te nove naredbe je tudi v tem, da velja le v Dravski banovini in je vsled te vinske trgovine v naši banovini v izjemno slabem položaju. Naj se vendar nih-

če ne ujeta tej vseskozi napačni misli, da vsled splošnega pitja vinske trgovine dobro uspeva. To je danes čisto nemogoče, ker je danes poleg vseh hudih davščin konkurenca zlasti raznih zadružnih trgovin in gostiln, ki uživajo čisto neutemeljeno velike privilegije, tako huda, da je za vinskega trgovca že malenkosten zaslužek dosegljiv le z največjim naporom.

Ne moremo si misliti, da bi se hotelo v Dravski banovini vinski trgovino uničiti in

zato se nadejamo, da bo omenjena naredba ukinjena, ker je v škodo legalni trgovini in vinskim producentom, v korist pa le zakotni trgovini, ki jo oblast pač ne bi smela trpeti. Že v interesu državnih financ bi morala biti zato ta naredba ukinjena. Upamo, da naš apel ne bo zaman, saj je tudi v interesu države in samoupravnih teles samih, da ni uničen oni, ki je dober davkoplačevalec, favoriziran pa tisti, ki ne plačuje državi nobenih davkov.

Dr. Josip Hacin:

K uredbi o posredovalnem postopku

(Konec)

Dočim člen 12. uredbe prepoveduje protežiranje enega upnika na škodo drugih, daje člen 9. v zvezi s členom 13. uredbe možnost takega protežiranja in nehoti v določeni primerih sam protežira en del upnikov pred drugimi v večji meri, kakor je to možno po zakonu o prisilni poravnavi izven konkurza ali po konkurznem zakonu.

Člen 9. namreč izreka, da se za čas trajanja posredovalnega postopka ne more dovoliti proti dolžniku nobena izvršba, niti zavarovanje terjatve, in dalje, da se v tem času tudi ne more otvoriti konkurz nad imovino dolžnika.

Člen 13. določa za slučaj, da posredovalni postopek ne dovede do sporazuma ter se o dolžnikovi imovini otvori konkurz ali poravnalno postopanje tekom 15 dni po ustavitvi posredovalnega postopka, da se smatra, da je z dnem, ko je dolžnik zahteval otvoritev posredovalnega postopka, nastopila njegova plačilna nesposobnost.

Konkurzni zakon in zakon o prisilni poravnavi izven konkurza določata, da v konkurzu in v poravnalnem postopanju postanejo brezpredmetne vse one zastavne pravice, ki so jih pridobili upniki potom eksekucije tekom zadnjih 60 dni pred otvoritvijo konkurznega ali poravnalnega postopanja. (Če so take zastavne pravice pridobljene več kakor 60 dni pred otvoritvijo konkurza ali poravnalnega postopanja, ostanejo v veljavi.) Namen te zakonite določbe je ta, da se po možnosti prepreči protežiranje enega ali nekaterih upnikov na škodo drugih upnikov.

Po besedilu uredbe o posredovalnem postopku pa nobena onih zastavnih pravic, ki so jih pridobili upniki do dneva otvoritve posredovalnega postopka potom eksekucije, ne postane brezpredmetna. Tekom posredovalnega postopka, ki traja do 90 dni, torej vse te zastavne pravice lahko postanejo pravomočne, ker so bile pridobljene več kakor 60 dni pred otvoritvijo poravnalnega ali konkurznega postopanja.

Zakon o prisilni poravnavi izven konkurza in zakon o konkurzu namreč govorita o tem, da postanejo brezpredmetne

one eksekutivne zastavne pravice, ki so se pridobile v zadnjih 60 dneh pred otvoritvijo poravnalnega ali konkurznega postopanja, ne pa tekom zadnjih 60 dni pred nastopom plačilne nesposobnosti, o kateri govori člen 13. uredbe.

Če naj se zakon o konkurzu, zakon o prisilni poravnavi izven konkurza in uredba o posredovalnem postopku interpretirajo, kakor so pisani, potem vse one zastavne pravice, ki so jih pridobili upniki potom eksekucije pred otvoritvijo posredovalnega postopka, tekom posredovalnega postopka dobijo pravno veljavnost za konkurzno ali poravnalno postopanje, ki se otvori po neuspešnem posredovalnem postopku.

To pomeni protežiranje nekaterih upnikov na škodo drugih že po zakonu samem. Dana pa je tudi možnost, da dolžnik enega upnika ali en del upnikov opozori, naj hitro vložijo predloge na eksekucijo. Ko je eksekucija potom rubeža izvedena, predlaga dolžnik posredovalno postopanje, o katerem morebiti ve naprej, da bo ostalo brezuspešno. Po preteku 90 dni, ko postane posredovalno postopanje brezuspešno, predlaga dolžnik ali poravnalno ali konkurzno postopanje, in v tem poravnalnem ali konkurznem postopanju bi bilo po besedilu zakona o konkurzu in zakona o prisilni poravnavi izven konkurza te zastavne pravice smatrati pravokretnim na škodo drugih upnikov, ki jim je uredba o posredovalnem postopku vzela možnost eksekucije.

Če naj se glede protežiranja enega ali več upnikov na škodo drugih upnikov držimo principov, ki so veljali po zakonu o konkurzu in zakonu o prisilni poravnavi izven konkurza, in naj se to protežiranje res izključi, je treba besedilo uredbe izpremeniti.

S tem so podani glavni obrisi principov in ugodnosti novega posredovalnega postopanja. Razpravljati o podrobnostih in vseh mogočih eventualitetah, na tem mestu ni mogoče.

V koliko bo uredba izpolnila nade, ki so se v njo stavile in se stavijo, bo pokazala bodočnost.

Narodna banka v letu 1932

V sredo dopoldne se je vršila pod predsedstvom guvernerja Narodne banke A. Bajlonija seja upravnega odbora, na kateri so bili sprejeti zaključni računi in bilanca za leto 1932. Sklenjeno je bilo, da se skliče redni občni zbor delničarjev na dan 5. marca in da se obnemu zboru predlaga, da se izplača na vsako delnico 300 Din, kar pomeni 10-odstotno dividendo od nominalne vrednosti delnice ali 7 in pol odstotno od dejanske vrednosti delnice. Za leto 1931 se je izplačalo na delnico 400 dinarjev, kar je pri tečaju od 8000 Din predstavljalo 5-odstotno dividendo. Zmanjšanje dividende je skoraj splošen pojav in tako so zmanjšale emisijske banke dividendo: avstrijska od 11 in pol na 6%, madjarska od 12 na 9%, poljska od 12 na 8%, češkoslovaška od 12'96 na 7'50% itd.

Račun zgube in dobička

(Vse številke v milijonih dinarjev)

Po bilanci z dne 31. decembra je znašal ves dobiček Narodne banke 132'3 in si-

cer od meničnih obresti 100'5, od obresti posojil na zaloge 23, od dohodkov iz depozitov v tujini 1'3, od plačanih odpisanih terjatev 0'3 in od raznih dohodkov 7 milijonov dinarjev.

Skupni stroški Narodne banke znašajo 49'7, amortizacije 7'8, dvomljive terjatve 50'8, torej je čisti dobiček 23'9 milijonov dinarjev. Dvomljive terjatve so znašale v letu 1931 11'3 in so se v preteklem letu torej popetorile.

Od čistega dobička pripade 5% rezervnemu fondu, kar znaša 1'19, država dobi 4'18, delničarji pa 18'5 milijonov dinarjev.

Postavke na aktivni strani

Upravnežena skupna imovina banke je znašala na dan 31. decembra 1932 10.090, dočim je eno leto prej znašala 9.378 milijonov Din.

V primeri z bilanco z dne 31. decembra 1931 je zmanjšana podloga za 128 na 1.968, zlato v blagajnah in v tujini se je povečalo

za 2'4 na 1.760'8, valute so padle za 5'5 na 0'08, devize za 125'5 na 206'5. Tudi devize, ki ne spadajo v podlogo, so se zmanjšale za 84'4 na 1'99 milijonov dinarjev. Kovanega denarja v srebru in niklu je bilo 139'9 proti 38'8 kovanega denarja v niklu in 33'9 demonetiziranega srebra v l. 1931.

Posojila so porasla za 203'9 na 2.456'8, eskont za 146'3 na 2.111'9 in lombard za 57'6 na 344'8 milijonov dinarjev.

Vrednostni papirji so se zmanjšali za 11'9 na 15'4, prejšnji predjudni državi so povečani za 9'3 na 1.808'6. Začasni predjudni glavni državni blagajni so ostali koncem leta 1932 neplačani, dočim so bili leta 1931 plačani.

Vrednost rezervnega fonda se je zmanjšala za 19'7 na 58, vrednosti raznih bančnih fondov so se zmanjšale za 0'3 na 2'6, penzijski fond pa za 0'275 na 21'6. Novost je fond za amortizacijo nepremičnin v vrednosti 5'3 milijonov Din.

Postavka nepremičnine je povečana za 10'6 na 106'3, zavod za izdelavo novčanic izkazuje zmanjšano vrednost za 2'2 na 44'3. Od drugih postavk znaša postavka pohištvo in pribor 3'4, depoziti za čuvanje 29 in depoziti po raznih računih in kavcije 2.837 milijonov Din.

Pasivna stran

Glavnica znaša 180, obtok bankoveev se je zmanjšal za 399'5 na 4.772'7, obveznosti na pokaz so se zvišale za 281'3 na 697'8, državne terjatve so se zmanjšale za 15'7 na 13'5, tekoči računi so se povečali za 58'4 na 384'7 in razni računi za 239'7 na 299'6 milijonov Din.

Obveznosti z rokom so se povečale za 778'3 na 1.459'4, rezervni fond se je zmanjšal za 8'9 na 73'8, fond za amortizacijo nepremičnin pa se je povečal za 4'5 na 5'7 milijonov Din. Fond za zidanje skladišča je zmanjšal za 0'2 na 2'2, penzijski fond za 0'6 na 21'7, dočim je fond za podpiranje kmetijstva povečan za 0'02 na 0'3, novi fond za popolnitev dividende pa znaša 0'06. Po raznih računih 2.837'4 in končno dobiček za delničarje v višini 18'5 milijonov Din.

Japonci naročajo orožje

Komisija japonskih generalštabnih oficirjev je prispela v Evropo in stopila v stik z vodilnimi vojnimi industrijami v Angliji, Franciji, Češkoslovaški in Belgiji. Kljub šestim rednim naduram ne morejo namreč zmagati japonske fabrike vseh naročil, ki jih dobivajo od japonskega vojnega ministrstva. Schneider-Creuzotovi zavodi in Cocheul so že zaposleni z velikimi japonskimi naročili. Škodovi zavodi so dobili naročila za dobavo motoriziranih kasetonov. V Ameriki pa kupujejo Japonci bombaž in železne izdelke. Od septembra 1932. je Japonska naročila v Ameriki blaga za skoraj 30 milijonov mark in plačala vse v zlatu.

Pa tudi Kitajska pridno naročuje orožje. Fokkerjevi zavodi v Amsterdamu so dobili velika naročila aeroplanov in bombometov. V San Francisko je dospelo 34 milijonov mark za orožje, ki ga je naročila Kitajska. Vojna na Daljnem Vzhodu je torej za vojno industrijo pravi blagoslov.

ZA IZVOZNIKE V AVSTRIJO

Združenje trgovcev za mesto Celje opozarja vse svoje člane na nedavno ustanovljeno razsodišče zaračunskega urada za trgovino, obrt in industrijo (Schiedsgericht der Verrechnungsstelle für Handel, Gewerbe und Industrie) na Dunaju I., Elisabethstrasse 26. Tako razsodišče, ki je posebno sposobno za poravnavo sporov, ki nastanejo pri eksportni kupčiji, odgovarja potrebi gospodarstva. To razsodišče priporočamo vsem interesiranim krogom. Pristopbine razsodišča so izredno zmerne.

Obenem se pripomni, da more tudi »Oesterreichisches Handelsmuseum«, centralna zveza na vnanjo trgovino Dunaj IX., Berggasse 16, zelo poceni posredovati za inozemske upnike.

Težka kriza slovenskih premogovnikov

Referat gen. direktorja Skubeca na konferenci Zbornice za T.O.

Pri sedanjih kritičnih gospodarskih razmerah v svetu in naši državi tudi premogovna industrija kot najvažnejša in za vse konjunkturalne pojave najbolj občutljiva panoga ni mogla ostati neprizadeta. Prirodno je zato, da vsi gospodarsko krizo spremljajoči pojavi, kakor skrčenje in ustavitve obratov, nazadovanje konzuma, padec prodajnih cen izpod proizvodnih stroškov, odpuščanje delavstva in vedno rastoča nezaposlenost obtežujejo premogovna podjetja vsaj tako, kakor ostale panoge privrednega udejstvovanja.

Stanje v rudarskih revirjih naše banovine pa je tako nenavadno težko, da po svoji akutnosti in obsegu gospodarskih in socialnih posledicah presega mero in obseg težkoč, ki vladajo v premogovnih podjetjih ostalih delov naše države. Stanju in bodočnosti premogovne industrije se mora posvečati večja skrb kakor katerikoli gospodarski panogi, ker so premogovniki podlagi obstoja in razvoju vsega našega gospodarstva ter bi njihova propast pomenila ogrožanje temeljev, na katerih sloni ves gospodarski sistem naroda in države. Premogovna podjetja nimajo opraviti zgolj z mrtvo materijo, stroji in napravami, temveč z živo delovno silo, katere delež je v rudniški eksploataciji mnogo večji kakor pri drugih industrijah. Baš slovenski premogovniki pa črpajo svojo delovno silo predvsem iz poklenega delavstva, ki v slučaju omejitve ali ustavitve obratovanja ne more tako hitro najti zaposlenja v drugih panogah privredne delavnosti. Tako dobiva vprašanje naše premogovne krize svoj poseben socialno-političen pomen.

Akutnost položaja slovenskih premogovnih revirjev je po časopisnih razpravah in poročilih tako notorna, da je zadobila značaj splošne gospodarske in socialne zadeve. Sledeče poročilo o gospodarskem stanju premogovnih revirjev naše banovine nima drugih pretenzij kakor na podlagi ugotovljenih dejstev in statističnih podatkov predložiti brez namena kritike, rekriminacij in obtožb stvarni položaj premogovne industrije in vseh onih, katerih eksistenca je z njenim obstojem spojena.

I.

Zmanjšani obseg gospodarske delavnosti vsled splošne krize ima za prirodno posledico nazadovanje potrošnje premoga, čemur morajo premogovna podjetja slediti v prilagoditvi proizvodnje in obsega dela na stvarne možnosti plaširanja. Iz teh razlogov proizvodnja premoga v naši državi sledi navzdol gibanju pojemajoče ekonomske aktivnosti; sicer največji del premogovne potrebe krijemo že večinoma z domačim premogom, vendar pa v nekatere prav posebno eksponirane obsejne cone radi neprožnosti železniško-tarifne politike še vedno prihaja madžarski in angleški premog.

Primerjava nazadovanja letne produkcije jugoslovanske premogovne industrije kaže, da pada letna produkcija trboveljskih rudnikov znatno ostreje kakor ostalih rudnikov naše države. Uzevši letno proizvodnjo 1929 za izhodišče primerjave vidimo, da produkcija naše države leta 1932 predstavlja še vedno 72,4%, dočim znaša produkcija trboveljskih rudnikov samo 51,5%. Če bi se na isti način primerjal letni odjem posameznih rudnikov, bi tako ugotovljeni rezultati potrdili, da je

nazadovanje slovenskih premogovnikov znatno močnejše od povprečnega nazadovanja vse premogovne industrije

kajti odjem naših premogovnikov je leta 1932 padel na okoli 1 milijon ton pri 120.000 t premogovnih zalog ob koncu leta. V sledečem navajam natančnejše številke s pripombo, da celotna produkcija naše države za 1932 ni še natančno ugotovljena, temveč je kalkulirana na podlagi efektivne produkcije prvih 8 mesecev:

Jugoslavija		T. P. D.	
Leto	ton	%	ton
1929	5.634.900	100,0	1.957.640
1930	5.271.900	93,5	1.414.890
1931	5.008.500	88,8	1.245.345
1932	4.084.248	72,4	1.009.935

Vsled hitrejšega padanja proizvodnje trboveljskih rudnikov napram ostalim so seveda nastopila tudi bistvena premikanja v deležih posameznih premogovnih revirjev na celotni produkciji države. Studij teh podatkov potrjuje, da je močnejše padanje slovenske premogovne proizvodnje pripri-

sati razmeroma večji produkciji, oziroma oddaji državnih rudnikov. Razmerje med produkcijo državnih in trboveljskih rudnikov se je v zadnjih 4 letih spremenilo na našo škodo takole:

Leto	T. P. D.	Drž. rudniki
1929	46,0%	29,5%
1930	33,2%	35,3%
1931	31,2%	35,6%
1932	25,0%	40,0%

Iz navedenih podatkov je lahko izračunati, da bi pri enakomernem nazadovanju proizvodnje vseh rudnikov produkcija trboveljskih rudnikov imela znašati v letu 1932: 1.422.000 ton namesto okoli 1.010.000 ton.

Izpadek v škodo naših premogovnikov znaša torej 412.000 ton,

v čemer je pravi in glavni vzrok ostrejša kriza naših premogovnih revirjev kakor v rudnikih drugih pokrajin.

Izpad tako znatne količine je neobhodno našel izraza v omejitvi tehničnega rudniškega obrata ter v zmanjšanem staležu delavstva. Tako nazaduje število delovnih dni od leta do leta ter je znašalo:

leta 1929	317 delavnikov
leta 1930	220 delavnikov
leta 1931	216 delavnikov
leta 1932 samo še	198 delavnikov

Praznovanje samo pa ni moglo biti zadostno sredstvo, da se produkcija kolikor toliko prilagodi odjemu; moralo se je poseči po najtežjem sredstvu, t. j. odpustitvi delavstva, katerega stalež je leta 1929 znašal še 8184, koncem leta 1932 pa samo še 60 odstotkov tega števila, t. j. 4885 delavcev. Redukcije delavstva bi morale biti iz hladnih poslovnih ozirov znatno večje, če se ne bi družba dala voditi od socialnih obzirov do skrajne meje možnosti lastnega obstanka. Da ta trditev ni gola za javnost preračunjena fraza, spominjam na zgoraj navedene zaloge koncem leta 1932 v višini 120.000 ton, ki dokazujejo, da je tako število delavnikov kakor tudi stalež delavstva bil še vedno daleč iznad merila prodaje in dobav.

Obseg omejitve obratovanja jasneje dokazuje število storjenih šihitov, ko funkcija delovnih dni in staleža delavstva. Število storjenih šihitov je znašalo:

leta 1929	2.565.136
leta 1930	1.847.724
leta 1931	1.497.676
leta 1932 le še	1.217.293

Izostanek storjenih šihitov napram letu 1929 znaša potemtakem 47,5%. Izgubljene delavske mezde za navedeno število šihitov znašajo okoli 70 milijonov dinarjev. Upoštevajoč nazadovanje produkcije vsled splošnih gospodarskih razmer po merilu ostalih rudnikov (72,4%) moralo bi število storjenih šihitov leta 1932 še vedno znašati 1.772.000 šihitov. Vsled močnejšega pada produkcije naših premogovnikov pa je naše delavstvo v primeri z delavstvom drugih rudnikov izgubilo leta 1932 555.000 šihitov ali izraženo v mezdah skoro 28 milijonov dinarjev.

Izguba tako znatnih količin premoga ima najraznovrstnejše neugodne posledice ne samo za gospodarsko ravnanje družbinega poslovanja, temveč

direktno znaten izpadek na državnih in občinskih davčninah ter v težkem položaju socialnih ustanov rudarskega delavstva.

Koliko pa znaša škoda za narodno gospodarstvo naše banovine sploh, predvsem pa za malo trgovino in obrt v okoljih naših rudnikov, prepuščen cenitvi prizadetih krogov.

Trenutno je položaj naših rudnikov tak, da v času največje sezone potrebe premoga sredi zime obratujemo decembra le 18, a januarja 17 delavnikov. Če pa je položaj tako obupen v mesecih največjega povpraševanja po premogu, si je lahko zamisliti nevzdržno stanje, ki bo nastopilo spomladi v trenutku zmanjšanja odjema in prestopa zimskih potreb premoga. Da bi se preprečili nevarni zapletljaji, ki bi utegnili nastopiti vsled skrčenja odjema premoga izpod one minimalne količine, ki je neobhodno potrebna za vzdrževanje posameznih obratov, je potrebno preiskati vzroke, ki so krivi, da stanje slovenskih premogovnih revirjev ni vsaj tako, kakor je v drugih rudnikih naše države.

Ponudbe. povpraševanja

Trgovinski stiki s Švico. Ugledna švicarska tovarna tekstilne stroke, ki proizvaja pletene tkanine iz bombaževine, volne, umetne svile in svile ter tkano perilo za dame in otroke, toplo perilo za gospode in drugo, išče zastopnika za Jugoslavijo, ki je pri domačih tvrdkah dobro uveljavljen. Ponudbe je poslati Švicarskemu konzulatu v Zagrebu, Draškovičeva ul. 30, ki daje o tem točnejše informacije.

Razstave. sejmi

Kožni sejem v Ljubljani preložen. Vsled za lovstvo neugodnih vremenskih razmer — mile zime in pozno zapadlega snega — je bil dosedanj lovski plen na plemeniti kožuhovalni zelo slab. Zato je morala »Divja koža« svojo dražbo, ki bi se naj vršila v ponedeljek 23. t. m., za nekaj tednov preložiti. Pri tem svojem ukrepu je morala »Divja koža« upoštevati predvsem to, da se je k dražbi prijavilo precejšnje število inozemskih kupcev, katerim je treba nuditi večjo množino dobrega, pravilno sušenega blaga, kajti le tako blago je primerno za izvoz. Takega blaga pa pri teh vremenskih okoliščinah letos ni bilo mogoče zbrati. Novi termin dražbe bo pravočasno objavljen, kožuhovalni pa sprejema kar naprej kot doslej »Divja koža«, Ljubljana — velesajem.

Viktor Meden velešaganarna
ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač.
LJUBLJANA, Celovška cesta št. 10.
Telefon 20-71.

USLUŽBENSKI DAVEK

Davčna uprava razglasi: Na podlagi člena 100 pravilnika k zakonu o neposrednih davkih se pozivljajo vsi delodajalci, ki so dolžni plačevati uslužbenški davek v znakicah, da predložijo davčni upravi za mesto v Ljubljani te knjižice v kontrolo najdalj do konca februarja 1933.

Delodajalci, ki tega ne bi storili, bodo potem osebno pozvani, da v roku 8 dni to store. Če tudi v tem roku ne bi predložili davčni upravi knjižice, bo davčna uprava sama odmerila davek. Proti delodajalcem, ki ne bi predložili knjižice v pregled, se bo ravnalo po čl. 139 točka 4 zakona o neposrednih davkih.

Že v 24 urah

barva, plešira in kemično snaki obleke, klobuke itd. Škrebli in svetlelika srajce, ovratnike in manšete. Pere, sušil, monga in lika domače perilo
TOVARNA JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

O POGOJIH PRI DRŽAVNIH DOBAVAH

Ker so razne državne in samoupravne ustanove pri razpisu javnih dobav pogosto zahtevale kot pogoj, da bo dobavljeno blago samo od gotove tvrdke ali z gotovim žigom ali čisto določene kakovosti, je sedaj finančni minister na zahtevo nekaterih industrijalcev, odredil, da se v bodoče takšni pogoji ne smejo postaviti. Na ta način se samo favorizirajo nekatere firme in dostikrat tuje na škodo domačih. Ta naredba je bila že razposlana vsem državnim uradom in ustanovam.

ZVIŠANA SUBVENCIJA ITAL. PAROPLOVNIH DRUŽBAM.

Po izvršeni reorganizaciji italijanskih paroplovnih družb je italijanska vlada znatno povišala subvencijo ital. trgovski mornarici. Preje je znašala podpora vlade 221 milijonov, sedaj pa je povišana za 80 milijonov lir. Od tega povišanja dobi »Lloyd Triestino« 11,6, »Italia« 7,4, »Veneziana« 1,1, »Libera Triestina« 4,4, »Zarattina« 0,4 in »Adria« 3,2 milijonov lir.

Po svetu

»Trgovinski Glasnik«, odlično glasilo srbskega trgovstva, je znatno povečal svoj obseg in izhaja sedaj vsak dan na osmih velikih straneh. K temu lepemu napredku čestitamo našemu sobojevniku prav iskreno.

Naše državo bo zastopal na svetovni gospodarski konferenci v Londonu naš londonski poslanik Gjorge Gjurić, ki je tudi znan finančni strokovnjak.

Finančni odbor skupščine je v načelu odobril zakonski načrt o proračunu.

Na zahtevo okrožnega urada za zavarovanje delavcev sta bila zaplenjena v Sibenu parnika Jugosl. Lloydja »Jugoslavija« in »Epidaur«, ker dolguje Jug. Lloyd uradu pol milijona lir zavarovalnih prispevkov.

40 urnik ne bo uveden, ker se je ženevska konferenca o tem vprašanju z 31 glasovi proti 20 glasovom izrekla proti njegovi uvedbi. 17 delegatov se je glasovanja vzdržalo.

V novo Mušanovo vlado sta vstopila kot zastopnika nar. liberalcev Bojadžijev in Kačakov. Nar. liberalci torej niso prešli v opozicijo.

Neutralizacija Avstrije po švicarskem vzorcu bo baje predlagala Francija. Italijanski tisk je takoj nastopil proti tej nameri.

Japonska vlada je odbila ponudbo sovjetske vlade, da bi se sklenil med Japonko in sovjetsko Rusijo pakt o nenapadanju.

Finančni minister Cheron je izjavil, da se državni deficit vsako uro poveča za 1.111.000 frankov in zato ni druge rešitve, kakor da se njegov načrt sprejme ali pa uvede inflacija.

»Osservatore Romano« je objavil besedilo pismene obveze sedanje bolgarske kraljice in pritrdilo kralja Borisa, da bodo otroci iz njihovega zakona krščeni in vzgajani v katoliški veri. Kakor znano pa je bila sedaj prva hči tega zakona na hitro krščena po obredu bolgarske pravoslavne cerkve.

Na sofijskih ulicah je bilo v letu 1931 ubitih 655 oseb, ranjenih pa 1154. Statistika za leto 1932 bo najbrže še bolj žalostna.

Nemško cesarsko zastavo mesto državne republikanske je dal na državni praznik razobesiti narodno socialistični predsednik pruskega deželnega zbora.

Nemška vlada namerava po doseženem priznanju enakosti v oboroževanju zahtevati še enakost s Francijo tudi na morju.

Jurij Stříbrný, disident češkoslovaške narodno socialistične stranke je bil po več kot trimesečni razpravi pred delegiranim sodiščem v Jihlavi oproščen.

Filipini postanejo po 10 letih čisto neodvisni, ker je ameriški parlament s potrebno dvotretjinsko večino odbil Hooverjev veto. Zanimivo je, da Filipini sami niti nočejo neodvisnosti.

Podružnico ameriške družbe Singer-šivalnih strojev so v Tokiu demonstranti demolirali.

10% drž. nameščencev bo na Madžarskem zaradi varčevanja odpuščenih.

Rumunija je znižala plače uradnikov. Oficirji in sodniki pa bodo prejeli še nadalje stare plače.

Boliviji dobavljajo orožje za vojno proti Paragvaju tvrdke iz Združenih držav Sev. Amerike.

V Igualadi v Španiji so odkrili tajno fabriko za bombe. Zaplenili so 3000 bomb. Na Dunaju je bilo 15. januarja 141.054 brezposelnih, to je za 20.000 več ko pred enim letom.

Norveški parnik »Taronga«, ki je vozil 12.000 bal avstralske volne, se je v Rdečem morju vnel in potopil. — Na italijanskem parniku »San Giorgio« je izbruhnil ogenj, ki so ga pa po več ko dveurnem naporu pogasili. Škode je pol milijona lir.

»BUDDHA«

TRADE MARK

„BUDDHA“

čajne mešanice so najboljše

TEA IMPORT, LJUBLJANA

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26

Seja Združenja trgovcev v Kranju

V petek, dne 13. t. m. se je vršila pod predsedstvom Franca Sirca seja uprave Združenja trgovcev v Kranju. Pred prehodom na dnevni red se je predsednik Franc Sirc v kratkih besedah spominjal nenadoma preminulega požrtvovalnega člana uprave in vzornega tovariša Antona Kašmana, trgovca v Škofji Loki. Govor predsednika so poslušali člani uprave stoje in počastili spomin pokojnika s trikratnim vzklikom »Slava«.

Predsednik je dalje poročal o davčnih bremenih, ki se v našem gospodarstvu vedno težje plačujejo. Razpravljalo se je o davčnih prijavah, ki se morajo vložiti do konca tekočega meseca in se je v ta namen izdala od uprave posebna okrožnica na vse članke, da se bodo davčne prijave izvrševale po tajništvu združenja, ob uradnih dnevih pa pri pododborih v Trzinu in Škofji Loki.

Predsednik poročal o današnjem gospodarskem položaju ter omenja nekatere vidne nedostatke v sprejetih zakonih. Nato prečita navodilo, kako je vlagati letošnje davčne prijave. V svrhu točnejšega informiranja članstva se sklone prirediti še tekom t. m. davčno predavanje in sicer v Kranju, Škofji Loki in Trzinu.

Nato poda tajnik združenja poročilo o delovanju pisarne od zadnje seja. Iz poročila je razvidno, kako velike važnosti za članstvo je dobro urejena pisarna, katere se člani prav pridno poslužujejo, saj se je že v prvih 10 dneh t. l. poslužilo pisarne 104 članov. Tajnik nato poroča o poučnem trgovsko, obrtniško in industrijskem tečaju, katerega je združenje otvorilo v tekoči zimski sezoni. V tečaju se predavajo najvažnejši predmeti navedenih strok in sicer ob večernih urah, t. j. 12 ur tedensko. Tečaj obiskuje 17 prijavljenih, ki so s predavanji prav zadovoljni. Obžalovanja vredno je samo, da imajo baš trgovski nastavniki za tečaj, ki je gotovo zanje velike važnosti, zelo malo zanimanja, dasi so stroški za posameznega pri 50 urnem predavanju komaj 100 Din mesečno.

Tajništvo uprave je bilo v zadnjem času zaposleno večji del z davčnimi pritožbami, katere so člani vlagali potom pisarne združenja.

Na seji se je nadalje sklepalo o administraciji vodstva pisarne ter o raznih drugih internih zadevah.

Seja, ki je trajala 3 in pol ure, je bila zelo živahna in so se je udeležili člani polnoštevilno.

Pomen trg.-umetniške izložbe blaga

Predavanje prof. Saše Šantla na tečaju Društva izložbenih aranžerjev

Prvi tečaj za člane Društva izložbenih aranžerjev se je pričel z lepim uspehom. Drugo predavanje se je vršilo dne 19. t. m. v Trgovskem domu pod vodstvom predsednika Sossa in z dobro udeležbo. Odslej pa se bo tečaj nadaljeval na velesojnišču, v paviljonu Zbornice za TOI, ki je dala svoj prostor tečaju dobrohotno na razpolago. Dejstvo je, da bodo imeli od tega tečaja vsi trgovci veliko korist. Že dosedanja pričetek upravljanja, da agilenemu društvu za njegovo delo čestitamo in podčrtamo zasluge predsednika Sossa. Tehnično vodstvo tečaja je poskrbelo za predavanja pred vsem strokovnjake, ki so se že odlikovali in si pridobili priznanje v aranžerskem poklicu. Predsedstvo poziva vse vodje trgovskih podjetij, da svojim uslužbencem omogočijo obisk tečaja in podpro s tem tudi društvo.

Drugo predavanje — Nauk o barvni harmoniji — je privabilo v četrtek obilo tečajnikov in gostov. Predaval je prof. dekorativne umetnosti Saša Šantel, ki je s svojo izčrpnostjo in jasnimi, preglednimi načini pritegnil vso pozornost poslušalcev na zanimivi predmet. Ponazoril je svoja izvajanja tudi s potrebnimi skioptičnimi slikami.

V predgovoru je obrazložil postanek in pomen trgovske umetniške izložbe blaga, ki je postala za naš čas, ob veliki konkurenci in preobilici blaga, pri naglici sedanjega prometa in posebno v mestu neobhodno potrebna. Kupca si ne pridobimo z

nčimer tako kakor z okusno in smiselno izložbo. Zato pa je potrebno, da najprej zbudimo optično dober vtis. Ljubljana je združila v središču in dovolj velikomestna, da v njej zahtevamo tudi zaradi tujcev, ki sem prihajajo, predvsem okus pri aranžiranju oken.

Izložbeno okno bodi lepo kot celota. Za to delo je treba precej daru in umetniškega okusa, to je uporabna umetnost. Združuje vidike kiparstva, slikarstva in ornamentike, poleg tega pa se deli v estetsko in strokovno, tako da spada n. pr. med prvo dekoracijska pisava, med drugo pa obrtni posli itd. Gospod profesor Šantel se je kot strokovnjak zanimal za to stroko že preden mu je dospelo povabilo, da predava na tem tečaju in je v svoji študiji obdelal ta večer razvoj nauka o barvah in o harmoniji barv. S problemom se je pečala prirodoslovna znanost (Helmholtz, Chevreux, celo Goethe, pri nas že l. 1891. Subic). Barvni sistem je sestavil končno Ostwald. O tem je predavatelj podal vsebinsko zgoščen pregled in pokazal nato še slike o barvni harmoniji v izložni obrti. Za podrobno snov bi si želeli čimprej še kaj takih predavanj in mora biti ves tečaj gospodu prof. Šantlu hvaležen za toli globoko uteljevanje stroke in tečaja samega.

Kdor se še želi udeležiti tečaja, naj do ponedeljka izpolni prijavnico. Člani plačajo pristopnine Din 60, za učnino 300, nečlani Din 100 in Din 500, oboje plačljivo v dveh obrokih.

Sovjetska trgovinska politika in Evropa

Madžarska se isto tako ne more sporazumeti s sovjetsko Rusijo, ker pač ne more pozabiti na 5 mesečni sovjetski režim pod Bela Kunom. Ne boji pa se sovjetske trgovine in kakor Francija je uvedla sistem licenc. Toda sovjeti niso zaprosili niti enkrat za nobeno koncesijo. V zadnjem času je skušala Italija posredovati v Moskvi v korist Madžarske.

Bolgarija, ki v mednarodni trgovini igra minimalno vlogo, tudi ne vzdržuje trgovinskih odnosov s sovjeti. — Prav tako tudi nima nobenih zvez s sovjeti Albanija.

Grčija je edina država na Balkanu, ki je Rusijo priznala.

Sovjetska trgovina z Avstrijo, Češkoslovaško in Poljsko je dobro razvita. Samo enkrat je Avstrija poizkušala omejiti sovjetski uvoz. Pod vplivom vatikanske izjave proti moskovski protiverski politiki je avstrijski poljedelski minister prepovedal uvoz ruskih jajc v Avstrijo. Sovjeti so nato telefonično obvestili avstrijske industrijalce, da so vsa njihova naročila anulirana. Avstrijski industrijalci so se vprašali, zakaj ta nenadna odpoved, nakar so jim

Rusi odgovorili: vi nočete naših jajc, mi ne rabimo vaših mašin; 24 ur kasneje je bila uredba ukinjena.

Sovjeti in Nemčija.

Le navidezno preseneča, da je država, ki ima najboljše stike s sovjetsko Rusijo — Nemčija. Vladajo sicer v Nemčiji konservativni krogi, ki so absolutni nasprotniki komunizma, je tudi v Nemčiji komunistična stranka že tako močna, da bi mogla vzbujati pomisleke proti dobrim odnosom s sovjetsko Rusijo, toda vse to ne velja niti primeroma toliko, kakor pa velja zunanje-politični razlogi.

Vsa nemška zunanja politika je obvladana od revanšne ideje, ki pa je le prazna beseda, če se Nemčija ne more nasloniti na močnega zaveznika. Ta zaveznik je za Nemce sovjetska Rusija, ki prav tako nima druge želje, ko da poruši obstoječi politični red. Ta skupna destruktivna misel je združila sicer tako nasprotni državi in vsled nje je bila sklenjena rapallska pogodba. Ko je bila sklenjena ta pogodba, je mogla Nemčija pričeti s svojo dobro preudarjeno igro, ki jo dosledno vodi že celih 12 let. Z grožnjo, da se bo še bolj spojila z Rusijo, je dosegala vedno nove koncesije, predvsem črtanje reparacij in sedaj še priznanje enakopravnosti v oboroževanju. S tem pa niso nemške zahteve niti zdaleka izčrpane, temveč gredo vedno višje po znanem pregovoru, da pride tek z jedjo.

Bolj, ko vsi ti politični cilji pa nas na tem mestu zanimajo gospodarski stiki Nemčije s sovjetsko Rusijo.

Leta 1927. je izjavil tedanji nemški vojni minister dr. Gessler v nemškem parlamentu, da so sovjeti po izgubljeni vojni s Poljsko prosili Nemčijo, da jim pomaga organizirati rdečo armado. Nemci so seveda to prošnjo z veseljem izpolnili in od

takrat so Nemci neprestano zalagali rdečo armado z orožjem in municijo. Po verzajski pogodbi sicer Nemčija sploh ne bi smela imeti fabrik za izdelavo vseh vrst orožja in medzavezniška razorožitvena komisija je smatrala za velik uspeh, kadar je kje v Nemčiji zaplenila par tisoč pušk. Nekaj dokazov:

Leta 1921 v maju mesecu je ruska vlada naročila v Nemčiji 400.000 pušk in 120.000 patron. Takoj so Nemci poslali 150.000 pušk in vse patrone v Rotterdam; ostali del pušk je sledil v zelo kratkem času. Jasno je, da se je to moglo zgoditi samo z vednostjo nemške vlade in vojnega ministrstva. Treba je samo pažljivo pregledati knjigo: »Leteči Holandec«, ki jo je spisal znani iznajditelj Fokker in kjer opisuje sodelovanje celega nemškega državnega aparata pri takih trgovsko političnih transakcijah. Fokker sam priznava, da se mu je posrečilo izvoziti iz Nemčije na Holandsko 20 vag. avionov in avionskega materiala, dasi bi se vse to po določenih premirja moralo izročiti zmagovalcem. To je oni Fokker, ki je sklenil s sovjetsko Rusijo in Nemčijo pogodbo, da se ustanove v Rusiji tovarne, kjer bo vodstvo v rokah Fokkerjevega kapitala. — Samo tekom leta 1928. je Nemčija izvozila v Rusijo okoli 900.000 pušk, 3000 težkih strojnih pušk, 40 topov, milijardo patron, preko 150 minonosev in 400 avionov. Sedanja izvoz vseh morilnih orožij je še mnogo večji. Razen popolnoma izgotovljene orožja in municije je izvozila Nemčija v Rusijo istega leta velike množine eksplozivov in kemikalij za produkcijo eksplozivnih snovi, številne armirane in navadne avtomobile, stroje in strojno orodje za tovarne za orožje in municijo, material za vojaške obleke in vsakovrstne druge predmete za vojaško opremo.

(Dalje prihodnjik.)

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini:

hišnega posestnika in pekoveškega mojstra Pretnarja Josipa v Ljubljani. Konkurni sodnik Avsec, upravnik mase odvetnik dr. Smole. Prvi zbor upnikov pri dež. sodišču, soba št. 140, dne 26. januarja. Oglasitveni rok do 19. februarja. Ugotovitveni narok dne 25. februarja ob 9.

Potrjeni sta poravnavi: tovarne za čokolado »Sana« v Hočah in trgovca Horvata Urbana v Novem mestu.

Odpravljeni so konkurzi:

trgovca Ranta Antona v Zg. Zadobrovi, ker je bila razdeljena vsa masa; zapuščina trgovca Vendelina Stareta v Ljubljani, ker je bila razdeljena vsa masa, posestnika in trgovca Mazelleja Julija iz Gradaca, ker so pritrili vsi upniki po § 179 k. z., trgovca Pungertiča Alojzija v Škocjanu, ker se je sklenila poravnava po § 169 k. z., tvrdke »Volta«, fabrike električnih žarnic, ker je bila razdeljena vsa masa.

Ustavljeno je poravnalo postopanje Ponikvar Ane, lastnice pletilske obrti v Ljubljani, v smislu §§ 71 in 56 in § 77 k. z., in gostilničarja Ratajca Ivana v Farni vasi po § 56 por. z.

Poravnalo postopanje je končano tvrdke Berko, lastnika Učaka Ivana v Ljubljani, trgovke Kos v Zagorju in trgovca Zupanca Karla v Lokah.

Dobava-prodaja

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 25. januarja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg plinskega olja, 2000 kilogramov cilindrskega olja, 500 kg Dieselmotornega olja, 30.000 kg ovs, 2500 komadov žag za kovino in 50.000 kg sena; do 28. januarja t. l. pa glede dobave splint in žebeljev ter glede dobave rudarskega orodja.

Dne 24. januarja t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 50.000 kg pšenice. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave 50 kg angleškega cina in 100 kg kompozicij, 1150 kg vijakov z maticami, 2000 komadov stekel za bencinske svetilke, 1500 žičnikov, 850 kg železne žice in 1100 komadov pil.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 30. januarja t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg tračnikov; do 13. februarja t. l. pa glede dobave 800 m žičnih vrvi, 160 m jermen, 10.000 kg kalijevega karbida in 1000 m jeklenih vrvi. — (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 2. februarja t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida in 200 m hrastovega lesa; do 9. februarja t. l. pa glede dobave 3 vagonov lubja.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 2. februarja t. l. ponudbe glede dobave ventilatorja; do 3. februarja t. l. glede dobave 10.000 kg sode; do 7. februarja t. l. glede dobave ca 700 metrov kabla; do 8. februarja t. l. glede dobave železa, pločevine in cevi; do 9. februarja t. l. glede dobave spiralnih svetrov; do 13. februarja t. l. pa glede dobave ščetk. — (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Oddaja zakupa zemljišča za zgradbo bufeta na postaji Mešič-Rogatica se bo vršila potom licitacije dne 9. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Obiščite avtomatični bulet
DAJ-DAM

Dr. Pirčeva
sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebna poročila trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca nestalna;
promet Din 2.474.249.—.

V tekočem tednu je devizni promet na tukajšnji borzi še dalje porastel in je presegel skupni promet pretečenega tedna (1.438.000 Din) za nič manj kot 1.044.000 dinarjev. Ta porast pa je povzročil predvsem povečani promet z avstrijskimi šilingi, ker znaša tokrat samo privatno-kli-rinski promet v tej devizi 1.337.000 Din, tedaj približno 784.000 Din več.

Narodna banka je dajala dnevno v do-seđanem obsegu devize na razpolago in posredovala v Curihi za 94.000 Din, Londonu za 55.000 Din, a v Newyorku za 51.000 Din. Skupno znašajo vsi interven-cijski zaključki tega tedna 200.000 Din.

Na včerajšnjem borznem sestanku je prvokrat došlo do zaključkov v grških bo-nih in sicer je bilo nabavljeno grških drahem za 21.000 Din. Pravtako je bila po dolgem času zapet zaključena deviza Madrid v celem za 121.000 Din.

Tudi promet v dinarski devizi se je na-prim zadnjemu tednu povečal za preko 87.000 dinarjev in znaša 166.000 Din.

Porast oziroma nazadovanje prometa v poedinah devizah tekom tega tedna je naj-bolje razviden iz primerjanja sledečih pro-metnih števil (vse v tisočih dinarjev; šte-vila v oklepaju značijo promet v minulem tednu): Curih 152 (90), Newyork 59 (76), London 453 (423), Pariz 4 (15), Trst 2 (3), Berlin 3 (36), Bruselj 156 (163), Solun 21 (0), Madrid 121 (0), Wien (privatni kliring) 1.337 (553) in inozemski dinarji 166 (79).

Gibanje dnevnega deviznega prometa na posameznih borznih dnevih je razvidno iz teh-le podatkov:

Dne 16. januarja Din 419.661'03 Wien.
Dne 17. januarja Din 491.302'49 Wien-Bruselj.
Dne 18. januarja Din 513.392'23 London.
Dne 19. januarja Din 228.691'32 Wien.
Dne 20. januarja Din 821.201'93 Wien - Madrid.
Najmanjši dnevni promet izkazuje torej četrtkov, največji pa včerajšnji borzni se-stanek, dočim je v pogledu zaključkov pre-vladovala deviza Wien, le deloma pa Lon-don, Madrid in Bruselj.

Devizna tečajnica kaže po večini ne-stalno, mestoma celo padajočo tendenco, kot nam predločuje nastopna tečajna raz-predelnica:

	Dne 16. jan. 1933 najnižji	Dne 20. jan. 1933 najvišji	Dne 16. jan. 1933 najnižji	Dne 20. jan. 1933 najvišji
Amsterdam	2312'07	2323'43	2312'63	2323'99
Berlin	1365'69	1376'49	1366'11	1376'91
Bruselj	797'74	801'68	797'46	801'40
Curih	1108'35	1113'85	1108'35	1113'85
London	192'92	194'52	192'42	194'02
Newyork	5737'42	5765'68	5734'64	5762'90
Pariz	224'71	225'83	224'57	225'69
Praga	170'45	171'31	170'45	171'31
Trst	294'35	296'75	294'01	296'41

z edino izjemo, da je bil Curih skozi ves teden trgovan na dosednji bazi 1108'35 za denar, 1113'85 za blago. Izmed ostalih deviz je v tem času okrepil svoj tečaj Amsterdam za 0'56 poena, Berlin pa za 0'42 poena, medtem ko je včeraj beležila Praga ob ponedeljkovem tečaju. V istem razdobju so utrpele večji ali manjši tečajni padec kot sledi: Bruselj za 0'28 točke, Lon-don za pol točke, Newyork za 2'78 točke, Trst za 0'34 točke in končno Pariz za 0'14 točke.

Efektno tržišče

Tendenca mlačna, brez zaključkov

V tem tednu so beležili državni papirji z menjajočo se tendenco izvzemši Vojne škode, ki je ponovno močno popustila. Kajti njen denarni tečaj je od ponedeljka do včeraj oslabil za daljnjih 18 točk (do četrtka celo za 23 točk) a blagovni tečaj za 20 točk do predvčerajšnjim, medtem ko se je tekom včerajšnjega borznega sestanka za pet točk okrepil in beležil Din 190 za denar, Din 195— pa za blago. Notice ostalih državnih efektov so bile dne 16. in 20. t. m. naslednje: Din 36— (denar) in Din 37— (blago) za 7% investicijsko po-sojilo; Din 39— za denar 7% Blaira in Din 44— za denar 8% Blaira, dočim je slednja vrednota dosegla na včerajšnjem borznem sestanku Din 45—, t. j. za dve točki nižji tečaj nego v ponedeljek (47— dinarjev). Nasprotno pa je bil 7% Blair nujen včeraj za eno točko višje od pone-deljkovega blagovnega tečaja (Din 40—).

Izmed industrijskih papirjev je skozi ves ta teden beležila Trboveljska premogokop-na družba ob nespremenjenem tečaju in sicer Din 175— v ponudbi.

Notic ostalih efektov ni bilo.

Lesno tržišče

Tendenca boljša

V lesni trgovini se je situacija nekoliko na bolje obrnila. Trami se zelo iščejo, vendar pa se naročila le težko efektuirajo, ker so zaloge izčrpane in je tudi produk-cija popustila. Posebno živahna je postala kupčija v bukovini. Sezija testonov je v teku in povpraševanja so dan za dnem večja. Medtem ko je bila lansko leto kup-čija v testonih slaba in produkcija mini-malna, se je letos — kakor se sedaj čuje — produkcija v testonih poživela. Potrebno pa je pri tem opozoriti na to, da je naj-večjo važnost in pažnjo polagati na raz-merje pri širini, ker se lahko ter precej ugodno odda le blago, ki odgovarja zahte-vam in uzancam.

Tudi produkcija železniških pragov se je pričela, ker se bodo v tekočem letu doma rabile večje množine pragov tako buko-vih kakor hrastovih.

Izvoz drv je nespremenjen.

Mednarodni borzni indeks

Tendenca na svetovnih borzah je različ-na. Tako so mogle nekatere svetovne bor-ze v preteklem letu nekoliko poboljšati tečaje delnic, na drugih borzah pa so tečaji zopet nazadovali, kakor jasno kaže spod-nja tabela:

Koncem	1. 1.	31. 12.	7. 1.	14. 1.
1927 = 100%	1929	1932	1933	1933
Berlin	113'6	28'5	28'9	29'0
London	102'6	57'2	57'2	57'7
Pariz	156'8	64'2	63'1	62'1
Bruselj	133'8	32'0	31'3	30'5
Amsterdam	104'5	30'2	32'2	30'9
Stockholm	109'5	10'8	10'5	10'2
Curih	101'0	41'0	42'2	42'5
Dunaj	91'4	35'7	35'2	36'1
Praga	106'3	54'1	54'4	54'8
New York	137'3	35'9	37'9	37'7

Mednarodni borzni indeks, ki se je v prvem tednu t. l. popravil že na 39'3, je v preteklem tednu nazadoval na 39'2.

Zunanja trgovina

Sovjetsko-poljska trgovinska pogajanja so pretrgana, ker ni moglo priti do soglas-ja o dolgotrajnosti jamstev za dobavljeno blago. Trgovinski stiki med obema drža-vama pa vsled tega ne bodo prekinjeni.

Češkoslovaška je izvozila v Turčijo 7000 ton sladkorja ter bo v kompenzacijo uvozi-la iz Turčije posušeno grozdje, fige in lešnike.

Kanadska vlada je sklenila, da zopet stopi v trgovinske odnose s sovjetsko Ru-sijo. Iz Rusije bo nabavljala petrolej, v kompenzacijo pa dobavljala Rusiji želez-niške tračnice in podoben material.

Poljska vlada hoče na vsak način znižati ceno izdelkov iz karteliranih podjetij. Če ne bi karteli znižali cen, grozi poljska vlada, da bo razširila uvozna dovoljenja za potrebne izdelke iz tujine.

Grška je nakupila pšenice 60.000 ton v Kanadi, 60.000 ton v Argentini in 40.000 ton v Avstraliji. Vsa ta pšenica je opro-ščena plačevanja carine.

Italija je povišala s 5. januarjem carino na koks od 15 na 24'5 lir za tono.

Devizna komisija v Pragi je določila uvozni kontingent jaje za januar in februar na 20 vagonov. V slučaju potrebe se sme ta kontingent povečati za 5 vagonov.

Tržna poročila

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM

Na sejmu z dne 18. t. m. je bila po-nudba goveje živine in svinj slabša, ko na prejšnjem sejmu. Cene goveje živine pa so ostale vseeno neizpremenjene. Kup-čija je bila precej živahna, čeprav tujih kupcev ni bilo.

Na trg je bilo prignanih: 45 bikov, 393 krav, 97 junic, 221 volov, 92 juncev, 163 telet, 184 konj in žrebet, 416 svinj in 63 pujskov. Cene so bile te: biki po 3—3'75,

krave za klanje po 2'25—3, krave kloba-sarice 1'40—1'70, junice za mesarje 3'50—4, voli I. vrste po 4—5, voli II. vrste po 3'25—3'75, junci 3'50—4, pitane svinje po 8'50—9'25, nepitane po 6'50—7'25 za kg žive teže; pujski po 70 do 120 kos, konji po 800 do 2000 par, konj za klanje po 1—1'25, sremse svinje zaklane po 10 do 10'50 in zaklani pujski po 11 do 12 Din za kilogram.

Detelje je bilo na trgu 25 voz in se je prodajala po 60—90 Din za 100 kg, otava (7 voz) po 65—85, seno (207 voz) po 55—70. Drv je bilo 25 voz po 100—110 dinarjev.

ZA CENEN IZLET NA DUNAJ,

ki ga priredi Zveza za tujski promet (za-stopništvo »Putnika«) v Ljubljani, v času od 28. januarja do 3. februarja, je veliko zani-manje in tudi že dosti prijav. Zato opozar-jamo interesente, ki se še niso odločili za ta izlet, naj se čimprej prijavijo za ta iz-let, ker se na zamudnike po 24. t. m. ne bo moglo več ozirati. Cena vožnje tja in nazaj (Ljubljana—Dunaj) je v II. razredu 433 Din (radio naročniki 408), v III. razredu 296'50 (271'50). Cena vsega bivanja na Dunaju znaša v prvorazrednem hotelu 1370 Din, v drugorazrednem hotelu 990 Din. V tej ceni so zapopadana štiri prenočišča na Dunaju, obenem s popolno oskrbo pet celih dni v zelo dobrih hotelih, dalje ogled mesta z avtobusi, vstopnine po programu, avto-vožnja v Grinzing, prevoz s postaje v hotel in obratno, napitnine kakor tudi kur-java v hotelih. Samo prenočišče na Dunaju za štiri noči in zajutrak ter prevoz od postaje do hotela in nazaj stane v I. raz-redu 620 Din, v drugem 350 Din. Te cene veljajo za one, ki se nočejo naročiti na ves aranžman. Prijave sprejema »Putnik« v Ljubljani do 24. t. m.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Nedelja, dne 22. januarja, ob 15.: Utop-ljenca. Izven. Znižane cene.
Nedelja, dne 22. januarja, ob 20.: Voda. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, dne 23. januarja: Kar hočete. Red B.

OPERA

Začetek ob 20.

Nedelja, dne 22. januarja ob 15.: Dežela smehljaja. Znižane cene.
Nedelja, dne 22. januarja ob 20.: Koštana. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, dne 23. januarja: Baletni ve-čer Pije in Pina Mlakarja. Izven. Znižane cene.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, dne 22. januarja ob 15.: Maks in Moric, otroška predstava.
Nedelja, dne 22. januarja ob 20.: Grofice Marica. Prvič v sezoni.

VELETRGOVINA
A. ŠARABON
V LJUBLJANI
priporoča špecerijsko blago, več vrst žganja, moko ter
deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudniško vodo
Lastna pražarna za kavo in mlino
za dišave z električnim obratom
Telefon št. 2666 Ceniki na razpolago!

Naročajte „Trgovski list“!

Ure, zlatnina, optični predmeti
L. VILVAR
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 36

KLIŠEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
klišarno
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

KUVERTA
LJUBLJANA
TVORNICA KUVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Brzojavi:
Kislercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263
Ant. Krisper
Coloniale
Lastnik:
Josip Verlič
Veletrgovina kolonijalne
robe. Velepražarna kave.
Mlino za dišave
LJUBLJANA
DUNAJSKA CESTA 33
Zaloga špirta, raznega žga-nja in konjaka. Mineralne
vode
Točna postrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

Motvoz Grosuplje
domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani